

Udgiftsside, eller om man ikke hellere, da man her har en bestemt Kreds af Formaal, som ligne hinanden, af sociale Opgaver, der skulle realiseres gennem Udlaan, skulde søge at samle et Beløb i en Fond, hvorfra disse Udlaan kunde ske, og hvortil Renter og Afdrag atter kunde vende tilbage. I andre Stater har man forsøgt det. Det er mig saaledes bekendt, at der i Preussen skal eksistere en Kasse af en meget selvstændig Karakter, men som dog har en vis Forbindelse med Statskassen, og hvorigennem Udlaan til en Række Formaal finde Sted. I Norge har man i Fjor, i 1903, vedtaget en Lov, som i meget minder om de Bestræbelser, vi have fat i her nede. Det er en Lov om Laan til Arbejderbrug og Arbejderboliger, og denne Lov gaar ud paa dels at skabe Husmandshjem af samme Art som dem, vi her have, dels at skabe Arbejderboliger af samme Art som dem, der er Tale om i den følgende Lov. De Penge, som skulle skaffes hertil, skaffer man ogsaa i Norge gennem en særlig Fond, og denne Fond skabes ved, at der udbydes Obligationer til Salg, som ere garanterede af Staten, og til hvis Sikkerhed der er henlagt en Grundfond paa 3 Mill. Kr. i norske Statsobligationer, som bestyres af Norges Hypotekbank. Man er altsaa der gaaet den Vej, at man til Realisationen af dette Formaal har skaffet sig Penge uden for den egentlige Statskasse, hvorfra Udlaanene skulle ske, og ganske sikkert af samme Grund, som er en af Bevæggrundene for den højtærede Finansminister, nemlig, at disse Udlaan, som ere en Kapitalanbringelse, ikke skal figurere paa Udgiftssiden af de aarlige Finanslove og derved tilvejebringe en tilsyneladende Underbalance, medens det virkelige Forhold er dette, at det er en Kapitalanbringelse, at det er Penge, der senere ville vende tilbage til deres Udgangspunkt. Da nu Forholdet er dette, at vi i Henhold til denne Lov, vi nylig have ladet gaa over til 3die Behandling, faa et Beløb af 11 Mill. Kr., laa det nær at benytte denne Lejlighed til at skabe en saadan Fond, og denne Statslaanefond, hvormod der her er Tale, er skabt dels af disse 11 Mill. Kr. dels af 17½ Mill. Kr. i Fordringer, som Staten har i Henhold til Udlaan til de Formaal, der her er Tale om, og dels endelig 1½ Mill. Kr. af Statens Midler, som skaffes fra anden Side, i alt 30 Mill.

Det samlede Udvalg indstiller, at Forslaget vedtages, dog med to af Udvalget stillede Ændringer. Den ene gaar ud paa, at der ikke skal være nogen selvstændig

Bestyrelse for Stats-Laanefonden. Udvalget skønner ikke, at Arbejdet med at styre denne Fond, hvor Udbetalingerne ske i Henhold til Bestemmelser truffne ved særlige Love eller ved Anmærkninger paa Finansloven, kan være en saa stor og omfattende Opgave, at den kræver en særlig Bestyrelse. Udvalget har derfor ment, at det var naturligt, at Stats-Laanefonden bestyredes under Finansministeriet, og vi have faaet Finansministerens Indvilligelse heri. Den anden Ændring, som er af nok saa stor Rækkevidde, angaar et Punkt, som der var meget Tale om ved Sagens 1ste Behandling, at Udlaanene i intet Aar skulde kunne overstige 2 Millioner Kr. Dette var Udvalget betænkeligt ved. Det var betænkeligt at binde den bevilgende Myndighed paa denne Maade. Det kunde jo vel tænkes, at der i enkelte Aar eller i en kortvarig Række af Aar var Anledning til at udlaane mere end 2 Millioner Kr., og Forholdet vilde da være dette, at man ikke ved en Hjemmel paa Finansloven kunde overskride denne Grænse, men at den kunde kun overskrides ved en Ændring paa en særlig Lov, der skulde vedtages af begge Ting og stadfæstes af Regeringen. Det vilde med andre Ord være en Indskrænkning i den bevilgende Myndigheds Frihed, og vi have derfor strøget denne Grænse, saaledes at der ikke længere er nogen lovmæssig Grænse for, hvad der i det enkelte Aar kan udlaanes af Stats-Laanefonden. Det, der i det enkelte Aar kan udlaanes, bestemmes derfor dels ved de særlige Love, nemlig Husmandsloven, Loven om Fiskerilaan og Loven om Laan til Arbejderboliger, og dels ved Hjemmel paa Finansloven ved Bevillinger og Anmærkninger paa Finansloven, hvor Finansudvalget altsaa faar Lejlighed og Adgang til at fastsætte baade Omfanget af de enkelte Udlaan og de Betingelser, hvorunder Udlaanene skulle ske. Efter at denne Ændring er foregaaet, kan det ikke med Rette siges, at denne Lov gør nogen Indskrænkning i den bevilgende Myndigheds Kompetence, og med disse to Ændringer indstiller Udvalget derfor enstemmig Lovforslaget til Vedtagelse.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) har ogsaa til dette Forslag stillet en Ændring. Denne Ændring foreslaar, at Statslaanefonden, naar den har Midler, der ikke ere anvendte til Udlaan til de Formaal, som findes omtalt i § 1, ikke skal have Lov til at laane sine Penge ud til Statskassen. Den maa kun indsætte dem i Københavns Banker og